

Elfizetési árak:
 Egész évre 10.— Ft
 Félévre 5.— „
 Negyedévre 2.50 „
 Egy hóra 1.— „
 Egyes szám 4 kr.
 Megjelenik minden-
 nap, vasárnap kivé-
 telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
 Kiadóhivatal:**
 Főpiac, a város-
 házzal szemben.
Hirdetések:
 Egy hasábol két
 soronként 5 kr-ával
 számíttatnak.

Ki győzött?

Debreczen, február 1.

(K. sz.) A béketárgyalások még nincsenek befejezve, sőt napról-napra erősen billen ide-oda a béke és a harc serpenyője; hol az egyik van fölül, hol a másik. — Azt azonban, hogy melyik fél részén van a győzelem, már napok óta hajszálnyi pontossággal meg lehet állapítani, azóta, hogy köztudomásra jutott, — milyen áron kívánja az ellenzék utolsó izenében a békét.

Vessünk csak egy visszapi-
 lantást és összegezzük a lefolyt háboru fő mozzanatait. Az ellenzék azt mondta, hogy sem kiegyezési-, sem ujoncz-, sem horvát provizóriumot, sem indemnítást nem szavaz meg, amíg báró Bánffy Dezső le nem mond. Mit felelt erre a korona? Azt, hogy ismételt dokumentálta br. Bánffy iránt való rendületlen, erős bizalmát s távozásáról hallani sem akart. S mit felelt a nemzet? — Azt, hogy bizalmi nyilatkozataival árasztotta el a kormányelnököt, a szabadelvűpártot; az obstrukciót pedig szíve mélyéből kárhóztatta, a legerősebben elítélte s az ország-házhoz intézett felirataiban ezt napról-napra kifejezte. Br. Bánffy tehát a korona s nemzet bizalmára hivatkozva, az ellenzék jámbor óhajtását nem teljesítette, — helyén megmaradt s kettőzött ha-

zafias éberséggel vezette az ország ügyeit akkor, midőn a terroristák obstrukciója törvénytelen állapotba döntötte az országot. „Más masinisztát akarunk“ — ismeretes az ellenzéknek ez a jelszava, — melylyel az obstrukciót megokolta. Nos, hát sem a jelszóval, sem az obstrukcióval Bánffy megbuktatását az ellenzék nem érte el s ha új harcra kezd, nem is fogja elérni.

Ohó, mondják itt azok, akiket az ellenzéki lapok diadal ujjongása félrevezetett, megtévesztett. (Nagyon kevesen lehetnek, de tegyük fel, hogy vannak.) Hiszen br. Bánffy lemond s a békeföltételeknek ez a legelseje már el van fogadva! Erre az ellenvetésre a következő a felelet: br. Bánffy csakugyan vissza fog lépni, de csakis akkor, ha az ellenzék megadja méltó árát annak, hogy egy ilyen erősekező, hazaszerető, munkára s harczra és az ország emelésére termelt államférfiu a küzdőtérrel nyugodt szívvel, a jól teljesített feladatokat lelkiismeretbeli öntudatával visszavonulhasson. — Máskülönbem nem fog visszavonulni, hanem teljesíteni fogja tovább feladatait.

Nos hát kimondhatják, hogy óriási ára volt ennek a visszalépésnek és hozzátehetjük, hogy az ellenzék — melynek van oka rettegni br. Bánffy kormányon maradásától — ezt a nagy árt is meg fogja adni. Oh, nem arról a

négy provizóriumról van itt szó, azok megtagadásával mitsem ért el az ellenzék.

Hanem szó van azokról a föltételekről, melyeket a maga üzenetébe vett föl a kormány. Csak kettőt emelünk itt ki; 1. a kiegyezés biztosítása 1903-ig, illetve 1904 ig, 2. a házszabályok revíziója oly módon, hogy jövőre lehetlenné tétessék a parlamenti rendnek a kisebbség által való felforgatása. Két olyan dolog ez, amely a történetek után bármely kormányának legközelebbi elengedhetetlen feladata lett volna. Mennyi új harc, új háboru, az országnak milyen károsodása járt volna vele, ha e kérdéseket nem békekötés útján intézik el! Az ellenzék e dolgok bármelyikénél el nem mulasztotta volna, hogy új és új obstrukciót ne idézzon föl; különösen a házszabályok revíziójánál mérhetetlen küzdelmekre lett volna kilátás, amelyeket persze megint az ország selyett volna meg.

Ime, br. Bánffynak mindezt írásban fogja megadni az ellenzék; és az ország, a szabadelvűpárt csakis ilyen nagy ár ellenében fogja megengedni a bizalmával bíró miniszterelnök távozását. Nagy szó az, hogy 1904-ig rendben lesz a kiegyezési kérdés, a monarkia gazdasági tekintélyén esett csorbák az esztendő alatt kiköszörülhetnek lesznek, az or-

TÁRCZA

A haldokló Róma asszonyai.

Irta: Falk Richárd.

A Caesarok, Marcus Aurelius, Antoninus és Diocletian alatti Róma erkölcsét élénken tárja fel a nápolyi titkos muzeum. A művészet legteljesebb és sikerültebb remekei féktelen, pogány szerelemnek szentelvek: itt látjuk a bronz vagy márványból készült cyprusi és paphosi Venust; az üldözött nymphákat, melyek a baklábu satyrok elől menekülnek, szerelmes szerelmes szemü kecskéket, a bachanalak és mysteriumok tipubolument.

A féktelenségtől duzzadó műveket a polytheismus hozta létre a ő pantheistikus mythosával. A természet minden elemének meg volt a maga külön istene; a formaszépséget isteniesen dicsőítették és a szenvedélyeknek oltárokat emeltek. Jupiter nemesak villám és menydörgés képében jelent meg a halandók között, hanem dísznő vagy bika alakját vette fel, hogy szeressen és csábitson. A házasságtörő Venusnak áldozatokat mutattak be. Priapusnak virágokkal és gyümölcsökkel díszített oltárai áldozatok véreben füröd-

tek. A költők, az erkölcstelen társadalom hü jellemző nyiltan és szenvedélyesen ünnepezték a meztelen, pogány szerelmet.

A pantheismus uralma alatt mély megvetéssel viseltettek az emberi teremtmények iránt. A gladiátor vadállatok ellen harczolt, a lictor ütésre készen tartotta bárdját. Remegés nélkül adták s vették a halált, midőn a vendégek jólaktak a gazdag lakomákon. A római társaság emez állapotát megmagyarázza a Caesarok határt nem ismerő diktaturája. A despotizmus a kimerült népek vaskoronája, verésre nyomja a földig hajtott homlokokat. Tiberius, Caligula, Dominiatus, Neró rettenetes uralma, Rómát a gyilkosságok és véráldozatok undorító színhelyévé tették, mint a hogy ezt Tacitus és Sueton megírják.

Az utolsó Caesarok emlékezetét politikai reakciónak áldozták fel. Antoninus és Marcus Aurelius új dinastiájának befolyása következtében, Tacitusnak és Suetonnak minden erejüket össze kellett szedniök, hogy Auchiés és Venus törzsét, Augustus utódjait megutáltassák.

Az új császároknak történetirókra volt szükségük, kik rágalmazzák a bukott Caesarokat, hogy a szent család visszatért — mert Augustus Caesar a nép szemében halhatatlan isten volt — lehe-

telenné tegyék. A lángszellemü Tacitus hizelegve követte Antoninus parancsát és annak gyönyörű gyalázó iratok megírásával tett eleget. Tacitus, az író senátor, ki Trajának és Nervának hódolt, Augustus utódait a minden lehető csufussággal bélyegezte meg. Sueton a reakciók idejének szellemes, de tisztátalan tollu krónika írója, a Caesarok bukása után kegyelem nélkül satyriálja ki őket; különösen érdekes Suetonnal, hogy az milyen egykedvűséggel meséli el a legalávalóbb történeteket. Schasem botránkozik meg, nem panaszkodik és mikor a Caesarok kicsapongásait írja le, úgy látszik, mintha a legtermészetesebb dolgokkal hozakodnék elő.

De igen természetes: Róma romlotabb volt császárijánál is, a pogányság ünnepelei, a mosolygó mythosok a plastikus szépséget és a szerelmet övezték körül.

Rómába minden Ázsiából jött; az Atrites partjain, Daphnae bokrai között csattantak az izzó szerelem esőkjai. A napkeleti tartományok szabad erkölcstelensége Görögországon át Itáliába tolazkodott. A történetirók és költők a fájdalom hangjaival panaszkodják, hogy Syria meghódította Rómát, mely hemzsegett a leggyalázatosabb titkos társaságoktól.

szág meggyarapodhatik, belső háborúság nem lesz. Még nagyobb szó a házszabályok revíziója, a mely örök időkre kizárja a Házból a most folyó szégyenletes komédiákat.

Csak ilyen ár ellenében fog lemondani br. Bánffy s ha az ellenzék ezt nem adja meg, távozni nem fog, hanem erős kézzel a harc útján fogja teljesíteni a két feladatot, s mellette a többi. De valószínű, hogy az ellenzék megadja a nagy árt. Akkor Bánffy Dezső emelt fejjel, mint a harcztérről diadalok után visszavonuló hős fog távozhatni, mert az országnak nagy harcok nélkül szerzett új vívmányokat. És akkor bátran vetheti mindenki föl az ellenzékkel szemben azt a kérdést, hogy hát tulajdonképpen ki győzött?

— **Lukács és az ellenzék.** Az ellenzék most már a Lukács László személyével sincs megelégedve, holott mindenki tudja róla, hogy a kiegyezés nagy művének minden szála az ő kezében fut össze, hogy ha semmi egyébért, a kiegyezés parlamenti képviseltetéseért is helyén kell maradni.

Mint pénzügyminiszter, végre is nem állott a parlamenti gyűlölködés kereszt-tüzében. Nagy objektivitása, szónoklatának nyugodt, elegáns formája, jellemének puritán egyszerűsége, mindez nem magyarázza meg, hogy miért tüzel ma az egész ellenzéki sajtó ellene.

Egyetlen politikai bűne van: az erény. Erénye a párhúságnak, a szabadelvűpárt multjához való kegyeletnek, a kormány politikájával való szolidaritásnak. Ezek a „bűnök“ izgalomba ejthetik azokat, a kik a szabadelvűpárt megbontására törekednek, de ezen tulajdonságai csak növelhetik személye iránt a bizal-

mat azok részéről, a kik a szabadelvűpárt fenmaradását országos, monarchikus érdekek tartják. Oly elsőrangú érdekeknek, a melyet könnyelmű kísérletekkel kockáztatni rossz szolgálat volna.

A bolgár fejedelemné halála.

Debreczen, február 1.

Távirati rovatunkban veszik olvasóink a hírt a bolgár fejedelemné haláláról. Egy asszony hunyt el Mária Lujzában, egy asszony, ki sokat szenvedett. Ifjan szállt a sirba s mikor életet adott, neki oda kellett azt adni gyermeke életéért.

Életéről és haláláról a következőkben írunk:

Ez a hír csakugyan váratlan. A fejedelemné tegnap leánygyermeknek adott életet s az éjszaka érkezett táviratok szerint mind az anya, mind az újszülött Nadezsma hercegnő állapota kitűnő volt. Most pedig hirtelen híre érkezik, hogy gyermekági lázban meghalt.

Nagy csapás ez Bulgáriára, a melynek mintegy ötszáz év óta, a régi bolgár czárok óta Mária Lujza volt az első fejedelemasszonya. Annak a kis Balkán-államnak nagy szüksége volt Mária Lujzára, a kinek arczképét szemlélve, egyszerű azt mondotta I. Ferencz József császár és király, hogy Európa legokosabb asszonyai közül való. Energiája és esze főtámasza volt férjének, Ferdinánd fejedelemnek, a ki őszintén sirathatja vesztességét.

Kevés érdekesebb fejedelmi asszony élt az utolsó három évtizedben, mint Bourbon Mária Lujza, pármái hercegnő. Ferdinánd vele való házassága is érdek-házasság volt, mint a legtöbb uralkodóé. Egy esőndes, nyugodalmas boldogságot adó családi élet öléből a huszonnégy éves hercegnőasszony 1893. április 8-án kötött házassága révén egyszerre belekerült a legádázabb politikai küzdelmek boszorkánytánczába; egy félig vad, évszázadok óta idegen járom alatt nyögő ország érdekeinek megvédése hirtelen föladatavá vált a nagy, okos, kékszemű Bourbon-leánynak, a ki bizony szüleinek schwarzaui kastélyában vagy firenzei palotájában nem sokat tudott Bulgária ügyeiről s nem is igen törődött velük. De hű és

derék feleséggé vált, a ki férje oldalán részt vett az ország kormányzásának legaprólékosabb dolgaiban, jól tudva, hogy frigye a bolgár fejedelmet pártfogoló Fényes Portán nem éppen jó hatást tett, de azért híven odaszegődve, a hol a helye volt: a férje oldala mellé.

A mikor 1894 január 18-án megajándékozta Ferdinándot a trónörökösrel, Boris tirnovoi herceggel, óriás volt az öröm Bulgáriában.

De zavarta ezt az örömet, hogy a fejedelemnő gyermekági lázba esett s hogy élete egykor egy vékony hajszálon függött. A természet meg a világ első orvosai azonban segítettek; Mária Lujza életben maradt s 1894 november 5-dikén szerencsésen világra szült egy második bolgár prínzet, Cirillt, Przeslav herceget.

Am addig, ha valami megzavarta élete boldogságát, úgy az csak politika volt. De jött nagyobb fájdalom is; a buzgó római katolikus anyának meg kellett érnie azt, hogy elsőszülött fiát Ferdinánd fejedelem 1896. február 2-án ortodox hitre kereszteltette, hogy a hatalmas orosz czárnak kedveskedjék s megnyerje támogatását, elismerését. Mária Lujza ekkortájt másik fiával visszavonult anyósának, Klementina hercegnőnek ebenthali villájába s ott maradt mindaddig, amíg a kis tirnovoi herceg római katolikusból óhitűvé lett. Ebben az időben Európaszerte sokat beszéltek arról, hogy Mária Lujza nem tér vissza többé Bulgáriába s elvált Ferdinándtól.

Talán meg is volt az erre való szándék a hitbuzgó római katolikus nőben, a ki atyjával, Róbert pármái herceggel Rómába zárandokolt a papához, hogy vesse el a fia hitelhagyásáért. Később a dolog úgy fordult, hogy a fejedelemné visszatért férje mellé. Beletörődött a dologba, ha fájlalta is.

Családi élete nem volt zavartalan boldogság.

A politika tulságosan belejátszik ott lenn mindenbe és Sztambulov István, a nagyészű és kiméletlen bolgár Bismarck, sok fájdalmas órát okozott Mária Lujzáknak, aki egyébként is nem a legnagyobb szimpátiával volt elítelve a koresmáros fia iránt. S még keservesebb idő következett. Egy hitvány kalandor, a minőt csak a Levante termel, egy leánygyilkos, a feje-

A fiatal pátricziusok mámorító ital-ként szívták magukba az erkölcstelenséget. Görögország meghódítása óta az örök városban atheni, famos és cyprusi lányok tetszelegtek. A festett jellemű patriczius ifjak teste-lelke az ő szépségük rabszolgájává lett.

E fiatalság csodálatos sajátsága, hogy az erkölcsei romlottság és elpuhultság mellett hatalmas tetterővel, erős akarattal bírtak. Részt vettek az összeesküvésekben és lázadásokban; eskü alkalmával felnyitották ereiket s úgy folyt a vérük a közös serlegbe. A római curlissanak karjaiból egy szép reggelen Catilinák, Syllák és Cäesarok ébredtek fel. Ha nyakig adósok voltak, segített rajtuk az ázsiai vagy afrikai prokotulság.

Az önmaga iránt is undorral eltelt társadalom jelszava ez volt: mindent meg kell kísérlelnünk, hogy hatalmunk és vagyonyunk legyen. Ilyen meggyőződésre jutunk akkor, ha Catilinát igaz tanulmányozás tárgyává tesszük, de nem Sallustius szellemgazdag regényeiben és Ciceró nagy szónoklataiban — hanem, ha tetteit vesszük elbirálás alá. Catilina a fiatal, hazafias, lébáskodó patricziusok hamisítatlan képviselője, az idő előtt megjelent Caesar.

Ezeknek, az ifjaknak, kik életüket ünnepélyekben és courtisanok lábai előtt

töltötték el, millió testérciakra volt szükségük. A remek görög nők élénk csodálatot ébresztettek maguk iránt. A költők lágy dallamu, pajkos rithmusu versekben dicsőítették Lesbiát, Cynthiát, koszorukat akasztanak ajtaik fölé; könyörögnek a rabszolgákhoz, hogy boesássa be őket a sötét atriumba.

Es a bachaus nők, kikért Propecius, Ovidius és Tibullus emésztő szerelemmel égtek, nem ismertek mást a szerelemből, mint a hasznót és a kiesapongásokat. Eppen úgy bírhatta őket a gazdag szövetkereskedő, mint a durva szabados, kik vagyonyukat piszkos üzletek által szerezték; mint a fekete afrikai vagy mint a szőke germán, kinek hosszú haja széles vállaira hullott. Az elutasított szerelmes csak akkor panaszkodik, ha szeretője mindörökké számüzi őt. Nem bánja bárki vel is osztja meg szívét a csurtisan, csak egy pillanatra engedje őt illatos szobájába. Ilyen volt a rómaiak és görögök szerelme.

A bachanaliák Rómában kipusztíthatatlannak látszó gyökeret vertek. Hiába volt a setatusnak minden tiltakozó rendelete, ha elűzték a nyilvánosságról, mely otthont talált a titkos összejevetelekben, a hol az összeesküvéseket tervezték, a hol a courtisanok orgiák közben növelték a bátorságot, erősítették az elhatározáso-

kat. Ritkaság számba ment, hogy a courtisaneoknak ne lett volna részük az összeesküvésekben. Eltekintve a muló és izgató jelenetekről, az ilyen nők élete igen elzárkózott volt. Ritkán jártak az utcán, néha-néha sétáltak a szent uton vagy elementek a színházba és czirkusba. Ovidius a szerelem művészetére tanít, hogyan kell őket meghódítani és az ő gyöngéd, odaadó vonzalmukat megnyerni.

A római courtisanok hijával voltak az atheniek szellemi előkelőségének.

Hol van Vespatiájuk vagy Phrigiájuk a kik az isteni és művészeti gyönyörök és kellem kifejezői voltak.

Öltözékük keresett és rikító hajuk fényes az illatos olajtól és aranyportól. Festik szemöldöküket lágy karmin vonás rizzajkukon. Ruháikat ázsiai selyemből és szövetekből készítették, testüket piliangokkal diszített, indiai pókháló szerű fátol övezte. Ezer színű félezipőket, sandalokat hordtak.

Horaciusus írja, már a távolból felismerték őket bódító jóillatukról, mint Homer cypzusait.

Boldog volt a költő, kiket meglátogattak. Horaciusus tüzes cyprusi és chiosi bort készít elő szerény falusi magányába, hogy méltóan ünnepelje szeretőjének jelenlétét. A politikus férfiak sem vetették meg a courtisanok társaságát. Ciceró

delmi gárda tisztje, Bojesef Deesko arzatlanul megpróbálta, hogy a saját lelke piszkosságát a fejedelmné erényének tiszta fátylába törölje. Tudjuk, hogy nem sikerült neki s hogy a Szimon Anna gyilkosa meghalt a bitófán, a mint megérdemelte. De ez nem enyhítette a fejedelmné tiszta és egyenes lelkének fájalmát.

Nagyon sokat szenvedett s csak az utolsó hónapokban kezdett egy kissé fölvidulni és fájalmától menekülni: anyasága boldog tudatában.

S ma meghalt. A várost, a mely tegnap örömtüzeket gyújtott, ma már gyászos sötétség borítja. Erzik az emberek, hogy többet vesztek Mária Lujzában, mint fejedelmüknek egyszerűen hitvesét.

Egyetemünk kérdéséhez,

Irta: Kuthi Zsigmond.

Debreczen, január 31.

Mint a kohó kiválasztja az érczekből a szinaranyat, úgy a millenniumi év is a hazafias keblekből fakasztotta a szebbnél-szebb, a nemesnél-nemesebb eszméket, mely eszmék a hazafiság hozta áldozatokkal nagyobbreszt megtestesedtek, örök emlékül maradván az utókornak.

Ily hazafias felbuzdulás volt nálunk a millenniumi években az egyetem kérdése...

A Debreczeni Ellenőr vetette fel azt a kérdést, hogy mily állandó alkotással kellene megörökíteni Debreczenben nemzetünk fennállásának 1000-dik évét. Városunk közéletének minden tagja nyilatkozott e kérdésben és a nyilatkozók 80% a kollégium egyetemné való fejlesztése mellett nyilatkozott.

Debreczen, az iskolák városa, hadd fejlesszessék egyetemi várossá.

És megkezdődött az aktió.

Ifjak és vének, gazdagok és szegények, felekezetek, hitközségek, egyetek és intézetek siettek filléreiket a szent céllótarára vinni; megkezdődött a gyűjtés.

Szabó József főszámvevő előállott aztán egy indítványval, tervvel, mely szerint a Hortobágyból kihalhatnának tízezer hold prima classis föld és ennek jövedelme 200.000 frt összeg erejéig az egyetemre fordíthatnák.

maga is koszorukat vet Lucullus imádott szeretőjének lábai elé.

Hat évszázad elmulta volt szükséges ahhoz, hogy a gyönyörökben kimerült társadalom megundorodva forduljon el a erkölstelenségektől. Mérhetlen üresség támadt mindenütt, feneketlen mélység. A fáradtság, az érzéki eszmér, unalom érezhetővé váltak. A hus utáni vágyat megelégtették, az emberek borzalommal fordulnak el egymástól. Megölik megukat, mert élni nem érdemes. A római nép e lethergiájában terhes már a rózsakoszoru is, altat mint a mákony. A szerelem csak még; az ünnepi lakomák a gyomor beteges kíváncsi; a karok kifáradnak az ölelésben. A vendégek lelei mellükre csüngnek; a szinig töltött serlegeket reszkető kezekkel viszik ajkaikhoz. A bachans nők nem énekelnek, hanem üvöltönek. Nem a mezitelen többé a művészi szép, hanem a holttest. A csókok remegő ajkakat érintenek.

A negyedik század végén teljes volt az átalakulás. Caesar alatti covotisaneok nyomait sem találhatjuk fel többé. A fiatal patriausok nem árasztják el virágokkal a szeretett leányokat. A költők lantjain szakadoznak a szerelem dicsőítésére szánt hurok. Nehány öreg priapus és terminus ödög a mezőn, de a tatyrok eltűntek márr a sárguló vad-szöllők mögött.

Nosza! megindult erre is a vita pro és contra. Kiadták az egész kérdést egy ad-hoc bizottságnak és azzal alaposan bepáczolták azt.

A gyűjtés megszűnt, az egyetem kérdése lekerült a napirendről és Szabó József javaslata valamelyes asztalfiókban hevervén, várja a feltámasztás harsona szózatát.

Mi azonban, kik feladatunknak tűztük ki azt, hogy városunkat érdeklődő szép, nemes és jó eszméket nem hagyjuk eliszaposodni, elaludni, felvetjük újból az egyetem kérdését.

Mert a Debreczenben felállítandó harmadik egyetem, nem csupán az ev. ref. egyház kérdése, hanem Debreczen és az Alföld összes lakosságának kérdése.

Debreczen már ma 60.000 lakossal bír, van három közélettanodája, kereskedelmi akadémiaja, felső gazdasági iskolája, két felső leányiskolája, két és — a közel jövőben három tanító, illetve tanítónő képzője.

Főiskolája legrégebb e hazában, a mennyiben a Török család még első Ferdinánd király alatt alapította azt, a 16 ik század első felében. Ezen ev. ref. felső iskola jelenleg theologiai és jogi fakultással bír.

Hiányzik a filozofiai fakultás, mert hogy orvosi szakkal is kibővítették a debreczeni egyetem, arról még a legvérmesebb reményű debreczeni sem mert gondolni.

A filozofiai tanári képző azonban létrejöhet.

Tudvalevő, hogy úgy a jogi, mint a theologiai karon előadják a filozófiát, ebben a jogböleletet, utóbbin a paedagógiát. Ebből kifolyólag filozófiai tanszék amugy is van kreálva. Itt tehát csak a tanszék kibővítéséről, szaporításáról van szó. Ugyanaz áll a jogi karról is, főiskoláink tanárkara nagyobbreszt egyetemi qualificációval bír.

A ki azt a képesítést eddig még meg nem szerezte, megszerzi ezután, ha rákerül a sor, hogy egyetemné fejlesszessék az iskola.

Dotáció dolgában eme derék és tudós tanár urak tehát egyelőre megelégednének eddigi fizetésükkal, csak hogy az egyetem kérdése megoldást nyerjen folytatni kellene tehát az agitálást ott, a hol

Hiába keressük a bochan nőket és a conotisausokat, eltűntek azok a polytheismus haldokló fényével és pompájával. Vénus elhagyatott templomai ajtaját pókhálók vonták be. Juvendes matronái helyét szűzies asszonyok, erényes özvegyek foglalták el.

Szent Hieronymus műveiben előkelő római nők életleírására akadunk. Eustachia, Blesila, Marcella, Lea stb. menygyvel különb asszonyok voltak ezek a mult század erkölstelenség nőinél. Ezek a szent asszonyok, szűzek, özvegyek szabad testületet képeztek, klastromi életet éltek. Arzaikon fátyollal jártak az emberek között, egyszerű és szerény viselkedésük Cornéliára vagy a Graechusok anyjára emlékeztetnek.

Az orgiák és kiesapongások eltűntek. Vénus, a Graciák, Amor oltárait évtizedek pora fődte be. Rómát többé nem szédítették meg a jó istennő mysteriumai, a bachaus nők ésbontó tánczai, sem a Aachus-lakomák evve-kiáltásai.

A rabszolgaságból felszabadított asszony nem követte többé a fiatal patrieust az oszlopesarnokok rejtekébe. Szent visszavonultságban élt a házi tüzhelynél.

Fölépült az első kolostor; a római matrona a szentírás asszonyává alakult át.

azt 1896-ban abba hagyták. Napirendre kellene tűzni újból a Szabó József-féle propositiót.

Ha az keresztül vihetetlen, úgy esetleg más, jobb, a megoldásra nézve könnyebb expedienst kellene keresni, csak hogy valahára létrejőjön a debreczeni egyetem.

En a debreczeni egyetem kérdését nemcsak kulturális, hanem más szempontokból is fontosnak tartom Debreczenre nézve.

Fontos az nemzetgazdasági okból is a debreczeni lakosra nézve, de nemcsak debreczeni, hanem az egész vidék lakosságára nézve. Megmondom miért?

Budapest már ma világváros zajával, labirinthjaival, erkölstelenségével és bűnre való esábitgatásának ezer fajával együtt.

Az a naiv 18-19 éves ifju, a ki itt ugyszólván édes anyja mellett végezte a 8 osztályt úgy ahogy csak megőrizte lelke ártatlanságának himporát. Ha már most mint golya belekeveredik eme nagy város zajában, bizony nehezen tud ellentállani a sok kísértésnek. És ha már erkölcsileg nem is romlik el, temérdek pénzbe kerül szüleinek, kik gyakran tönkre is mennek e miatt.

Ezért kellene úgy a debreczeni, mint az egész környék közönségének testtel-lelékkel odahatni, hogy a debreczeni egyetem kérdése ne maradjon halva született gyermek, hanem keltse az életre a lelkesedés szent lángja.

A Csokonai-Kör választmányi ülése.

Debreczen, január 31.

A Csokonai-Kör választmánya ma délután ülést tartott a Kereskedelmi Akadémia épületében levő saját helyiségében a Kör elnöke Széll Farkas elnökléte alatt.

Első sorban a mult választmányi ülés jegyzőkönyve olvastatott fel, majd Benedek János titkár olvasta fel Dicsőffy József, Dr. Kardos Albert és Benedek János bírálóbizottsági tagok jelentését a Kazinczy-pályázat eredményéről.

A jelentés szerint a pályakérdésekre mindössze három pályamű érkezett be, a mi eléggé szomorú eredmény. Az egyik kérdésre: *Földi János irodalmi munkássága méltatása* két pályamű; a másik kérdésre: *Oda a szabadságharcz emlékére* egyetlen pályamű.

A szakavatott tollal írott, kiváló képzettségre valló jelentés az első kérdésre érkezett pályaműveket nem találja ugyan megfelelőnek, sőt az egyik „*A haza minden előtt*” jelegjü stylus tekintetében is sok kifogás alá esik; a másik nagyobb körben mozog s többet is felölel a tárgyól, mint kívántatott, de egészben ez sem tekinthető nyereséges munkának. Tekintettel azonban a pályaművek szerzőinek szorgalmára s a jövőre való buzdításul a *pályadíjakat kiadni javasolják* a két munka szerzőinek oly módon, hogy a 2-ik számú pályamű kapja a nyolcz aranyat, míg az „*A haza minden előtt*” jelegjü 4 vagy 5 darab arannyal jutalmaztassék.

Az ódai pályázatra beérkezett egy pályaműről sem sok dicséretet jelent a bírálóbizottság. Nem óda, de még nem is lyriai költemény. Rimei nagyon gyengék s a miről beszélnie kellene, arról mond legkevesebbet. A választmány azonban — mintegy ösztönzésül, — a *négy dara b tiz koronás aranyból álló pályadíjat kiadni javasolja* neki.

A bírálóbizottság jelentése a választmány által elfogadtatott.

A következő évre pályakérdésekül kitűzettek:

1. Fazekas Mihály élete és irodalmi munkássága irodalomtörténeti szempontból

2. Horáczius „*Beatus ille*“ cz. versének lefordítása.

Kapcsolatban e pályázati feltételekkel Széll Farkas elnök egy rég elfeledett s annak idején Debreczen város irodalmi életében nagy szerepet játszó férfiura, Dr. Veszprémi Istvánra hívja fel a választmány figyelmét, ki épen száz évvel ezelőtt 1799. márczius hó 13 án hunyta le örök álmra szemét. Míg élt, vezére volt nálunk az irodalmi munkásoknak s oknyomozó történetet, orvosi műveket irt latin és magyar nyelven s negyvenegy évi munkálkodásával maradandó nyomot hagyott fenn Debreczen irodalmi történetében. Indítványozza, hogy az elfeledett nagy férfi emléke felújítása céljából felolvasó-estély tartassék.

Az indítványhoz többen szólottak hozzá s határozottá emeltetett, hogy a felolvasó-estélyt Dr. Veszprémi István emlékére, később megállapítandó programmal, mácz. 12-én tartassék meg a Kereskedelmi Akadémia disztermében.

A bírálóbizottság, — a bírálati jelentéssel kapcsolatosan, — indítványt terjesztett be, hogy a pályázatba a főrealiskola 7-ik és 8-ik osztályába járó tanulók is bevonassanak. Miután a Kör nem ismeri az alapítólevél erre vonatkozó intézkedését, felkérte Dr. Tüdös János, hogy e tekintetben tájékoztassa a Kört.

A Telegdy-pályázat ügyében a városi tanácshoz intézett átiratra válaszul jelenti a Tanács, hogy az alapítólevél még nem érkezett vissza a miniszteriumtól.

Több próbb természetű ügy elintézése után Széll Farkas elnök megrongált egészségi állapotára s nagy hivatali elfoglaltságára hivatkozással elnöki tisztéről lemondott. A választmányt villámesapásként érte e lemondás s a ragaszkodó szeretet őszinte hangjain kérték a Kör kiváló elnökét elnöki tiszte tovább folytatására. A szeretet e meleg mngnyilvánulása meghatotta a nagyszívű Széll Farkast s visszavonta lemondását azzal, hogy elnöki tisztét még egy éven át viselni fogja.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekesztette.

SZINHÁZ.

Színházi műsor:

Kedden, január 31-én, („B“ bérletben)
A csók, Dóczy vigjátéka.

Szerdán, február 1-én, („C“ bérletben)
Baba, operett.

Csütörtökön, február 2-án („A“ bérletben)
Gésák, operett.

Pénteken, február 3-án, („B“ bérletben)
A Végrehajtó, Bisson vigjátéka. Ujdonság.

Szombaton, február 4-én, („C“ bérletben)
A Végrehajtó, Vigjáték.

Vasárnap, február 5-én, délután lezállított helyárrakkal: *Oroszlánvadász*. Verő operettje; este (bérletszünetben): *A nazarénusok*. Irta: Ujlaki Antal, zenéjét szerzette: Dóczy József.

* **A csók.** Dóczy Lajos poetikus vigjátéka szerzett élvezetet tegnap este színházunkban. Ma, amidőn annyi új darabot mutatnak be színházunkban, Dóczy Lajos verses vigjátékának beése semmit sem vésztett értékéből, ami a régi igazság mellett bizonyít, hogy a valódi aranyon nem fog az idő rozsdája. Ma is úgy gyönyörködünk e vigjáték klasszikus szépségeiben, mint tizenöt-husz év előtt, amikor még, mint új darab diadaljal járta be az ország színpadait. Az előadás bizony nagyobb közönséget érdemelt volna. Szabó Irma kedves lényé, aranyos kedélye és előkelő felfogása Marietta szerepének minden jelenetében bájosan, finoman nyilatkozott meg s já-

tékának hatása a csók elemzésekor érte el a csúcst. A közönség percekig tapsolt.

A többi szereplő Fáy Flóra, T. Halmi Margit, Rubos, Szacsavay, Fenyéri Tanay, Szentos és Usatár alakításai ismeretes jó alakítások. A közönség lelkes tapssal jutalmazta az előadók törekvését és becsületes sikerét.

Legujabb.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A bolgár fejedelemné halála.

Budapest, február 1. A bolgár távirati ügynökség jelenti: Mária Lujza fejedelemné ma, 24 órával Madezsa hercegnő születése után meghalt. Az udvari orvosok a fejedelemné halálát influenzának tulajdonítják, a melyhez keletkezéfében lévő tüdőgyulladás járult és annak, hogy 20 nappal korábban szült. A fejedelemné halálának a híre nagy megdöbbenést keltett a lakosság körében. A város minden házában fekete zászló leng. Ferdinánd fejedelem egészen megtörte a csapás. A fejedelmi palotát kora reggel óta nagy néptömeg veszi körül. Mindenki sir. Mindenütt a legnagyobb részvét nyilvánul. A palota környékén zárva vannak a boltok. Senki sem törődik a miniszterválsággal. Mindenki annak a nagy csapásnak a hatása alatt áll, a mely a fejedelmi családot és az országot érte.

Budapest, február 1. (Érk. 2 óra 15 perczkor.) Szófiából táviratozzák, hogy Mária holttestét a hálósobából, átvitték a piros terembe. Ferdinánd fejedelem, ki szakadatlanul a koporsó mellett van, a súlyos csapás daczára megőrzi nyugalmát. Parancsokat osztogat és megteszi a kellő intézkedéseket.

A Szent-György templomban, hol Sándor fejedelem pihen, előkészületeket tesznek a fejedelemné áthozatalára.

Az egész Szófia gyászban van. A palota környékén nagy néptömeg hullámszik. Fájdalmas arccsal, mély megilletődéssel beszélnek a fejedelemné elhunytáról. A lapok fekete keretben jelentek meg. A vezércikkék ékes szavakban fejezik ki a bolgár nemzet mély bánatát.

Megható jelenet volt ma reggel a kis Boris herczeg:

— Hol a mama? Látni akarom, — mondta a nevelőnek.

— Nem lehet, elutazott, — volt a válasz.

A kis Boris erre sirva fakadt.

Az újszülött leányka egészséges.

Gyász a bolgár fejedelemnéért.

Budapest, február 1. (Érk. d. u. 3 ó.) Bukarestből táviratozzák, hogy Károly román király Mária Lujza bolgár fejedelemnéért ma 8 napi gyászt rendelt el. Az udvari gyász elmaradt.

A Dreyfus-ügy bonyodalmai.

Budapest, február 1. (Érkezett 2 óra 30 perczkor.) Az „Echo de Paris“ Quesnay de Beaupaire-nek egy cikkét közli a melyben a tegnap benyújtott törvényjavaslatot kiegészítő eszköznek mondja és azt hangoztatja, hogy ha a bírák gyanusak, amit ez a törvényjavaslat elismer, akkor nem ment a gyanútól ez a vizsgálat sem, a melyek ezek a bírák vezettek. — ez a vizsgálat — ugymond — az igazság vereségét okozhatja, mert határozott terv szerint vezették, Minden Picquart fordult meg és elkövettek mindent, hogy megakadályozzák az igazság kiderítését.

Budapest, február 1. (Érk. d. u. 3 ó.) Mazeau, a semmtőszék első elnöke egy újságírónak, a ki a közvélemény megnyugtatójának szükségességét hangoz-

tatta, azt mondotta, — hogy türelemmel kell lenni. — Arra készülnek most, hogy a vizsgáló-bizottság három tagjának véleményét nyilvánosságra hozzák. Ez a közlés megfogja nyugtatni a közvéleményt. A kamara elé terjesztett javaslat, amely szerint a revízió a büntetőtanácstól elveendő, a vizsgáló bizottság egyhangú véleményének eredménye.

A béke utján.

Budapest, február 1. (Érkezett 3 óra 10 perczkor.) Az ellenzéki pártvezérek ma egész délelőtt folytatták Apponyi Albert gróf lakásán a konferenciát. Kiszivárgott hírek szerint voltak egyesek, akik azt kívánták, hogy szakítsák meg a tárgyalásokat, minthogy személyi garanciát nem kapnak, de a tanácskozáson résztvevő többség lebeszélte őket arról. A béke ügye szombatig okvetlenül eldől. Ekkor az összes ellenzéki pártok értekezletet tartanak.

A Reichsrathot elnapolták.

Budapest, február 1. (Érk. d. u. 2 ó.) A bécsi miniszterelnök ma átiratban értesítette a Reichsrath két házának elnökségét, hogy a Reichsrathot Ő felsége megbízásából elnapolja.

A kubai főkelők zsoldja.

Budapest, február 1. A Tribunenek azt jelentik Washingtonból, hogy Gomez nemrég 16 millió dollárt kért az Egyesült-Államoktól csapatai kifizetésére és kijelentette, hogy csapatait addig el nem bocsátja, míg ezt a pénzt meg nem kapja. Együttal kijelentette, hogy az Egyesült-Államokkal való korábbi megállapodást, a mely szerint három millió dollárt kellett a fegyverben lévő kubaiak között szétosztani, nem tartja magára nézve kötelezőnek.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábi. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—8 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattárfelvételek felvilágosításokat a hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Hallgatás.

Azt kérdezik, miért hallgat,

Miért nem zeng lantom hurja?

Mondják: „hagy e némaságot,

Kezdd vidám dalokba újra . . .

Ej, hát pendüljő a lant!”

„Ne mondhassák gunyolódva:

Elfeledd a régi dalt;

Ne gondolják, hogy a szived

Mint a pusztá télen: kihalt.

Ej, hát pendüljő a lant!”

Lelkem sokszor esőndre vágyik,

Álomvilágában bolyong;

Ott derült ég mosolyg rája,

S itt lenn szürke homály borong . . .

„Ej, de pendüljő a lant!”

Fülembe zsong nagy messziről

Büvös-bájos tündérezene; —

En Istenem, az én dalom
Ha csak egyszer, úgy zengene . . .
„Ej, hát pendüljön a lant!”

Oh nem, oh nem, egy percre még . . .
Mily büvösen zeng . . . hagyjatok!
Lehet: álom, de mig hallom,
Hogy zsongnak e tündérdalok
Hallgasson a földi lant!

Rész Lajos.

— Jekelfalussy tábornok bucsuja.

Jekelfalussy tábornok, kit C felsége a székesfehérvári V-ik honvéd dandár parancsnokának nevezett ki — a napokban elfoglalja új állomáshelyét Székesfehérváron. Tegnap tette meg a buculátogatásokat a hatóság fejeinél. Jekelfalussy tábornok látogatását Debreczen városában igaz sajnálattal fogadják, mert a kitűnő tábornok úgy modorával, mint nyílt egyenes jellemével mindenki szeretetét megnyerte. A katonaság és polgárság közötti jó viszonyt is megszilárdította. Kívánjuk, hogy új állomáshelyén is találjon ép oly meleg szeretetre, mint a minővel Debreczenben vették körül.

— A rom. kath. gimnázium kiegészítése. A vallás- és közoktatásügyi miniszter tegnap értesítette Debreczen város közönségét, hogy tudomásul vette Komlóssy Arthur főjegyzőnek, Abraham László t. főügyésznek és Szabó József főszámvevőnek kiküldetést azon tárgyalásokra, amelyeket a helybeli piarista algimnázium tovább fejlesztése tárgyában rendelt el.

— Huszonöt éves pénztintézet. A debreczeni Takarékos és hitelintézet, vagy a hogy jobban ismeri a nagy közönség: a „csapó-utcai bank” ebben az évben érte meg fennállása huszonötödik évét. Zajos ünnepség nem fogja jelezni a mindig szolid vezetés mellett működött pénztintézet negyedszázados pályafutását; — csupán a részvényesek közgyűlése elé terjesztendő jelentésben emlékezik meg erről az igazgatóság. — Önérzetesen s meglepődéssel tekinthetve vissza erre a 25 éves multra, melynek történetét hivatalos források alapján meg is írta a bank jelenlegi buzgó vezérigazgatója Nagy Ferencz. De a gondosan összeállított monografiát szerzője szerényen visszatartja a nyilvánosság elől és megőrzés végett az intézet levéltárában helyezi el, hogy majd az ötven éves történet megírója e kézirat nyomán könnyebben oldhassa meg a feladatát. A bankalapítói közül Nagy Ferencz, Bechert Manó és Serli E. ma is tagjai az igazgatóságnak s friss munka kedvvel teljesítik hivatásukat.

— Esküvő. Nagy Kálmán kir. táblai tanácsjegyző ma délelőtt kötött házasságot Huber Ilonka kisasszonnyal, özv. Huber Józsefné bájos szép leányával, Oláh Imre anyakönyvvezető előtt. Tanúk voltak Bernath Kálmán kir. törvényszéki jegyző és Bereczky Lajos városi tiszviselő. Az új párra dr. Erdős József ev. ref. theologiai tanár adta az egyház áldását este 6 órakor a menyasszony szülei házában.

— Műtanrendőri bejárás. A debreczeni helyi vasutnak a m. á. vasutal új raktári vágányának műtanrendőri bejáratát tegnap délután tartották meg az állomás keleti részén. a posta épület szomszédságában. A kereskedelemügyi miniszterium megbízásából jelen volt Lovich Géza, a m. á. v. részéről Eritz Ernő főfelügyelő és Basa Gábor főmérnök, a helyi vasut részéről Laber Mihály igazgató, a városi közigazgatási bizottság pedig Boczkó Sámuel rendőrfőkapitányt,

Aczél Géza városi főmérnököt és Nemes Kálmánt küldötte ki. A bizottság a vizsgálathoz mindent rendben talált s az üzembevitelre a miniszter kiküldötte nyomban megadta az engedélyt.

— A korelnököket lefotografálták. Kellemes meglepetésben volt része tegnap délelőtt az öreg Madarásznak lefotografálták. A harmadik névszerinti szavazás alatt történt, hogy az elnöki emelvény nyel szemben levő V. számú karzaton hirtelen feltűnt a fotografus masinája és ugyanekkor a terembiztos a fotografus tiszteletteljes kérésére megkérte Madarász bácsit, hogy most már sziveskedjék barátságos arcot vágni. Az öreg urat látszólag kellemesen érintette a figyelem és igyekezett is a fotografust lehetőleg kielégíteni. Mosolygott, miközben erősen előrehajolt felső testével, szürke szeméit rászögezve a masinára. A fotografus intett és a következő pillanatban mély meghajlással köszöntö meg az immár lefotografált elnöknek előzékenységét.

— Fizetés képtelenség. A budapesti lapok tegnapi számai közlik, hogy ifju Rózsa Lajos fűszerkereskedő (a Nagy-Várad utcában) fizetése képtelen lett.

— A püspök ladányi—füzes gyarmati vasut felülvizsgálata folyó hó 25-től kezdődőleg tegnapig tartatott meg a kiküldött bizottság által melyben Lázár főmérnök elnökléte alatt jelen voltak a kereskedelmi miniszterium részéről: Sáska felügyelő, a kolozsvári üzletvezetőség részéről Herczeg felügyelő, Smazsenka felügyelő, Horth és Grosz főmérnökök, az építési kirendeltség részéről Verő Zsigmond, a vállalkozó részéről Berger Jenő építész, Fusch főmérnök és Fried mérnök. A bizottság a minden tekintetben szabados munkát fölött elismerését és meglepődését jegyzőkönyvileg fejezte ki.

— Vasúti kedvezményes jegyek. Említettük volt, hogy a m. kir. közigazgatási bíróság egyik határozatában kimondotta, hogy a magyar államvasutak bármely üzletvezetőségéhez benyújtott kérvények — ha a kérvényező a féláru menetjegy váltására szóló igazolvány használatára jogosított, — bélyegmentesek. Ennek dacára a kereskedelemügyi miniszter az összes üzletvezetőségeket utasította, hogy csak oly folyamodványokat fogadjanak el, melyek köztön fel vannak bélyegezve, ellenkező esetben a folyamodványt lelejtezzék meg. A tisztviselők most a legnagyobb zavarban vannak, mert nem tudják, kell-e bélyeg az ilyen kérvényekre, vagy nem.

— Dráma a kávéházban. Nagyváradon egy ottani kávéházban megrázó dráma történt. Kiss Mariska tenkei születésű, szép vöröshaju leány egy ideig a főváros kávéházaiban trónolt a kasszában, majd Nagyváradra jött és a „Csarnok” kávéházban kapott alkalmazást. Itt csakhamar jó barátságot kötött egy előkelő fiatal urral, aki sokat költött a leányra. A kaszírón azonban azt akarta, hogy vegye feleségül, amiről a fiatal ember hallani sem akart. Ez nagyon elkeserítette a szép kaszírós leányt. Vasárnap este vidám társaság pezsgőzött a kávéházban. Kiss Mariska egyszer csak ott hagyta a jókedvű kompániát s mikor sokáig nem tért vissza, keresésére indultak. Meg is találták a szobájában holtan, átlőtt szívevel. Egy arezképet szorított a szívéhez, mellette egy kusza vonásokkal írott levél volt az ideáljához.

x A Homok-kerthen a Kovács Gábor-féle szőlő, melyen 4 szoba és mellékhelyiségekkel ellátott uri lakás van és nemes fajú csemege szőlővel van berakva, egészben vagy részben is több évi részletfizetés mellett eladó esetleg bérbeadó, értekezhetni Medgyessy Lajosné tulajdonossal Széchényi-utca 5. sz. háznál, ahol több rendbeli lakosztály is kiadó.

x Hivatali helyiségül, esetleg ipari célokra raktárnak stb. igen alkalmas, nagy, egy emeletes ház a központban, akár egészben, akár két részre osztva, olesó bérösszegért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Irodalom és művészet.

* Felhívás előfizetés vagy előjegyzésre ily czimű kiadványra: „Képek a múlt és jelenből” (Történet, művészet, irodalom, társadalom) Irta: id. Abrányi Kornél. Több mint egy félszázad óta működöm a művészet és az irodalom mezején. Ez idő alatt — eltekintve szerény magyar zenei működésemtől — számtalan oly irodalmi dolgozatom is megjelent elszórva az összes napi és időszaki sajtó organumaiban, a melyek nem kötvék szorosán a muló napi igényekhez: változatos és maradandóbb aktualitásuknál fogva, közvetlenebbül érdekelhetik a művelt olvasó közönséget. Az ily irányú dolgozatok kiadására — hazai irodalmi vállalatok kevésbé lévén ez idő szerint kedvdzék — azokból saját kiadásom mellett számos válogatottat rendeztem sajtó alá, amelyek körülbelül 15—20 ivre terjedő kötetben, f. évi április hó elején fog a husvéti könyvpiacra megjelenni. E kiadványom szives pártolására van szerencsém tisztelettel felkérni az igen tisztelt magyar olvasó közönséget. A terjedelmes kötet, előfizetési vagy előjegyzési ára: négy korona; bolti ára hat korona leend. Előfizetni vagy előjegyezni lehet alulírott szerző kiadónál: Irányi-utca 22. valamint minden könyves és mű-árusnál. A nyomandó példányokra való tekintetből, kérem a megrendeléseket f. évi márczius hó 1-ig megtenni. A megrendeléseknek ugy helyben, mint a vidéken április hó első napjaiban fogok eleget tenni. Gyűjtőknek minden hat példány után egy tiszteletpéldánnyal szolgálók. Könyv- és mű-árusok 20% árengedésben részesülnek Budapesten, 1899. Február hó. Hazafiu tisztelettel id. Abrányi Kornél.

Változatok.

Személyek: Pál (a férj), Pista (az agglégény).

Az első héten.

Pál: Szervusz Pista!

Pista: Szervusz!

Pál: Hová mégysz?

Pista: A kaszinóba, egy kis multság van. És te?

Pál: Megjött az anyósom. Elébe megyek.

Pista: Oh, milyen boldogtalan vagy!

Pál: És te mily szerencsés!

Pista: Ugy-e mondtam, hogy ne nősülj.

Látod, milyen vig az én életem!

Pál: Ne beszéljünk most erről. Nagyon sietős az utam.

Pista: Hát akkor szervusz, barátom.

Pál: Szervusz!

Pista: Igaz is, hol találkozunk holnap?

Pál: Seholy sem! A férji kötelességek . . .

Négy hét múlva.

Pál: Hát te hogy kerülsz ebbe az üzletbe?

Pista: Ékszert akarok venni.

Pál: Talán menyasszonyod van?

Pista: Dehogyan! A szökehajunak viszem.

Hisz te is ismered. Mi, hehe!

Pál: Ismertem, de elfelejtettem. Most csak a feleségemé vagyok.

Pista: Oh, milyen egyhanguság!

Pál: Még eddig nagyon szépnek találok.

Pista: Gyűrűt vásárolsz te is?

Pál: Nem, fülbevalót! A legdrágábbat.

Pista: Látod, én a legolesőbbat választom. És ő olyan hálás ezért!

Pál (sóhajt).

Pista (félre): Szegény barátom!

Két hónap mulva.

Pista: Milyen rég nem láttalak.

Pál: Eh, barátom, hagyd el! Föl van dulva az egész életem. Nincs egy nyugodt percem.

Pista: De hát mi a baj?

Pál: A cselédség, a háztartás! . . .

Pista: Hiszen ez az asszony dolga.

Pál: De az egész ház tele van vele.

Folytonos lárma, zürzavar, fölfordulás. Menekülni szeretnék, de hova?

Pista: Jöjj a kávéházba délután. Ott lesz a régi, a legénykori vidám ficzkóserreg.

Pál: Ott leszek. De bizonyosan.

Pista: Kedves Palim, mennyire sajnálalak!

Pál: Sohase sajnálkozzál te rajtam.

Anélkül is megvert engem az Isten.

Pista: Csak nem sirsz előttem? Légy erős és férfias!

Pál: Köszönöm, köszönöm!

Négy hónap mulva.

Pista: No, kibékültél már a sorssal?

Pál: A sorssal igen, de a feleséggel még nem.

Pista: Hallod, Pali, jó gondolatod támadt.

Pál: Nos, nos?

Pista: Jer velünk ma este mulatni.

Pál: De kedves Palikám, hogy mondatsz ilyet? Egy feleséges embernek?

Pista: Bolond vagy te, kérlek. Nem tudod, mit jelent az az „édes elégtétel”. Látod, nekem ma este is légyottom van s már az egész hetem le van foglalva.

Pál: Ezt ugyan nem kívánom. Nem ez fáj nekem. Barátom, féltékeny vagyok.

Pista: Féltékeny? Ne mondd! És kire?

Pál: Valami egyenruhás alak. A feleségem nagyon élénk figyelemmel kíséri.

Pista: És ő haza kíséri a feleségedet?

Pál: Még nem, de ettől félek.

Pista: Látod, látod pajtás, minek nősültél meg? Sohsem teszek ily nagy bolondságot. Én élni akarok és élvezni!

Pál: „Élni és élvezni”. Mily szép fogalmak.

Hét hónap mulva.

Pál: Szervusz, Pista!

Pista: Nos, hogy vagy?

Pál: Én még jól, de a feleségem rosszul van. És ez aggaszt. Már az összes orvosokat felhajszoltam. Hát te?

Pista: Mit szólsz hozzá, szememet vetetem egy eladóleányra.

Pál: Csak nem? . . .

Pista: De bizony! Én is a lejtőre jutottam. Meg akarok nősülni.

Pál: Ugyan, ugyan!

Pista (fájdalmasan): Csak ne bántana ez az átkozott közhözvény!

Pál: Gyere velem az orvoshoz.

Pista: Nohát menjünk!

Tíz hónap mulva.

Pál: Barátom, barátom!

Pista (köhögve): Minek örülsz oly nagyon?

Pál: Fiam van! Fiam van! Apa vagyok!

Pista: Gratulálok.

Pál: Remélem, eljősz a keresztelőre.

Pista: Ha jobban leszek.

Pál: Te, ha látnád, milyen gyerek!

Milyen aranyos baba! Éppen olyan, mint én.

Pista: És a feleséged?

Pál: Hála Istennek, semmi baja!

Pista: Milyen boldog vagy!

Pál: És te nem?

Pista (szárazon köhögve): Bizony nem! Egész éjszakákon át semmit sem alszom.

Pál: Hja, a házi tűzhely. Mért is nem gondoltam előbb arra?

Két év mulva.

Pista (görnyedten): Sze-e-rvu-usz!

Pál: Kedves öregem!

Pista: Ugy-e, hogy megváltoztam?

Pál: Nem nagyon. Igaz, hogy sápadt vagy kissé, de elég jó lábon álsz.

Pista: Csak azok a hasogatások ne volnának a hátamban!

Pál: Kérlek, menj gyógyfürdőbe!

Pista: Most a nyáron akarok.

Pál: Hát a szőkehajju, mit csinál?

Pista: Ejh, hagyd csak! Az utozán kószál. Nem is akarom megismerni. Bezzeg, te jó színben vagy.

Pál: No igen. A gyermekem tesz boldoggá. Olyan kedves és okos a kicsike!

Pista: Legközelebb meglátogatlak.

Öt év mulva.

Pál: Micsoda, kedves barátom, hát te is?

Pista: Igen, megnősültem. A gyógykezelés használt s most már nem szenvedek annyit.

Pál: Boldog vagy?

Pista: Ugy, a hogy. Csak már gyermekem lenne!

Pál: Hagyd el, barátom. Megjön az is. Látod, az én asztalom körül már hárman ülnek.

Pista: Csakhogy te nem törődteél soha a szőkehajjuakkal. No szervusz, megyek haza.

Pál: Szervusz! (Félre.) Szegény Pista!

Molnár Jenő.

CSARNOK.

Harcz a szerelemért.

Regény három kötetben.

— Fordította: **Váradai Ödön.** —

(Folytatás.)

77.

— Én is azt hiszem.

— Nem volt-e ezen Mr. Talbot Grey a legidősebb Miss Colchesterrel eljegyezve.

— De igen.

— S neki előtte más udvarlója volt, nemde e?

— Igen, láttak is, egy ir pap.

— Mr. Monkshood érzé, a mint Lincolnshirébe érkezett s Mr. Creyt szerencsétlen nyomozásáról értesítette, hogy állása nem valami irigylésre méltó.

De az öreg ur mégis pénzt adott neki s felkérte, hogy folytassa tovább a kutatást.

Talbot állapota ez alatt lényegesen megjavult.

Tul van a veszélyen s tudott már beszélni, bárha azon körülményre nézve, hogyan beszélt meg, nagyon tartózkodóan nyilatkozott, mégis első kérdése Lady Miriámra vonatkozott s a mint atyja mondta neki, mily lépéseket tett ez ellen, ünnepélyes hangon mondá:

— Atyám, még a halál küszöbén állok, megesketelek, hogy ha szeretsz, ne üldözd ezen nőt.

— Hát mégis szereted őt, fiam?

— Nem, de Miriám között s köztem az emlékezések sora áll fenn, a melyek szentek előtttem. Kérlek tehát ha életem drága előtted, vond vissza rendelkező seidet.

— Ha el is fogták?

— Ugy hozzák elem, hogy bocsánatot kérjek tőle azért a jogtalanságért, vétékért, melyet iránta elkövettem. Nem atyám, van arra jobb mód, hogy Georginát elvehessem. A törvény vissza fogja adni ugy az ő szabadságát, mint az enyémet.

— Ez az óhajod, fiam?

— Igen, legbensőbb óhajom.

— Talbotnak igaza van, — mondá Georgina szeliden. — Lady Selton iránt tanusított eljárása csak fokozhatja szerelmemet.

— Köszönet e szavakért, Georgina! Mihelyt jobban leszek, törvényesen elválllok tőle. Mi sohasem szeretttük egymást, de a hibásabb én vagyok, ő nemes jellem s bármennyire is el akartam tántorítani, ő hű maradt mégis urához.

— Mit szólna hozzá — gondolá az agg férfiú, ha elmondanám neki, mily gyalázatosan elhagyta urát. Most ez értesítés nagyon felizgatná. De ha újra mághoz tér, megmondom neki.

XIX.

Mr. Digby megkoronázza művét.

Neale O'Marice Mr. Colchester házába maradt, míg Talbot Grey tul volt a veszélyen s már nem volt szükség az ő vizsgálatására.

A szegény kis Anninek, a ki bátyja halálát oly nagyon szivére vette, hogy nem volt többé kedve Mrs. Digbyt tovább gyötörni.

Mr. Colchester megkísérte, hogy tulajdon rajta, szivesen adta volna meg egy évi fizetését s még mellé bőséges jutalmat, de hasztalan.

A szeretetre méltó özvegy, mihelyt Mr. Colchester e felől csak egy szót is szólt, sirni kezdett, sohajtozva, hogy ő nem vesz fel meg nem érdemelt pénzt s nem hagyja el a gyász ideje alatt sem az ő kedves Georgináját s a kedves kis Anniét.

De mégis végre dülőre jutott a dolog. Mr. Grey ugyanis visszaakart menni Rylandba, Georgina és atyja utazáshoz készültek s Annie időközben O'Narice nővérét akarta meglátogatni.

Hiába könyörgött Mr. Digby, hadd kísérhesse el az ő jó és kedves növénydekét.

De azért Mr. Digby nem hagyott fel cselszövényeivel.

Egy beszélgetés Mr. Monkshooddal meggyőzte őt a felől, hogy Sir Henrynek nagy bánatot okozhatna, szivén nagy sebet ejthetne. Pénzt ugyanis Miriámtól nem várhatott és feltette magában, hogy legalább megbosszulja magát.

Idősebb Mr. Grey Sir Henrynek egy rövid levelet irt, melyben tudatta vele, hogy Talbot óhajára minden további lépést megszüntetett mylady ellen, s mihelyt csak lehetséges lesz, megteendi a szükséges lépéseket a frigy felbontására.

A báró udvariasan válaszolt, melyben köszönetet mond ez értesítésért, azután vissza utazott Lincolnshirében a hol elveszett Miriámját várta viszont.

Mihelyt Mr Grey levelét megkapta, irt Archienek az előre megbeszélte czimre levelet, s kíváncsian várta viszont.

Legutolsó értesítése felőlük egy rövid, Doverben keltezett sürgöny volt, mely szerint Miriám és Archie együtt voltak s Miriámnak nincs már mitől tartania.

Időközben újra rendbehozatta a kastélyt, a szolgálkat visszafogatta s előkészületeket tett várva a visszatérő Miriámot.

Meg akarta mutatni, hogy ifju vejébe vetett hite megrendíthetetlen.

— Hadd lássa a világ gondolta, hogy Miriámot mindig nőmnek tekintem, — mindannak daczára, mit a törvény és egyház rendel.

Egyik nap telt azonban a másik után s az ő Archiéhez intézett levelére még sem jött válasz.

— Gondolom mi történhetett — gondolta.

Archie a nemes ifju, elhozhatja a postáról levelemet s olvasva tartalmát, haza jön Miriámmal a nélkül, hogy e felől nekem csak egy sort is írta.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A malleinről.

(B. Gy.) Ezen anyaggal a közeli időkben gyakran fognak a lótarató gazdák foglalkozni, ezélszerű lesz tehát, ha a földmivélsügyi miniszterium most kiadott rendeletének ismertetése alkalmából foglalkozunk egy kissé ezen tárgygyal is.

Ismeretes dolog, hogy amikor Koch Róbert, a híres berlini tudós, a gümőkór gyógyítását akarta elérni, csak odáig jutott, hogy az általa feltalált tuberkulin a gümőkóros egyénekben lázat okozott, az egészségesek ellenben nem lettek lázasok.

Ez az eredmény nem kicsinylendő, mert ha ezzel gyógyítani nem is lehet, azt el lehet érni, hogy a gümőkóros folyamat jelenlétét vagy hiányát biztosan lehet kórismézni.

Ha az emberek ilyenmü megbetegüléseinek megállapítása a nagy fontossággal bír is, tagadhatatlan, hogy ezen szer fontossága leginkább az állatgyógyászatban és állattenyésztésben érvényesül, mert ily módon lehetséges biztosan megállapítani, hogy pl. tehenészetünkben, mely tehát gümőkóros, hogy azt mustráll hassuk, nehogy többi állatunkat befertőzze és főképen, hogy tehát emberi élve zetre ne használjuk fel.

Hoch nevezetes találmánya ugy jött létre, hogy ő a tuberkulosis bacillusait tenyésztette és a tenyészet fejlődés közben sajátos, mérgező anyagot termelt, amelyet a tenyészetből előállítván, az már maga a tuberkulin volt.

Ezen a nyomon indult meg más fertőző betegségek leküzdése céljából is a buvárlat, amelynek egyike másika eredménynyel is járt.

Igy a többek között a lovak igen veszedelmes és rendkívül ragályos betegségének, a takonykórnak (Malleus) felismerése ma már szinte sokkal könnyebb a mallein birtokában.

A malleint a takonykór bacillusainak tenyészetéből állítják elő és oly specifikus szer, amely azon lovakon, amelyekben a legesekélyebb takonykóros elváltozás van jelen, lázat idéz elő, ha azonban az állat egészséges, akkor a szer alkalmazása nem idéz elő lázat, tehát a kórismézés céljából megbecsülhetetlen.

A mallein ezen különleges hatása képezi az érintett miniszteri rendelet alapját.

A ragadozó állati betegségek világszerte olyan óriási kárral sujtják az állattenyésztést, hogy minden törekvésnek és csapások elhárítására kell irányulnia. E célból főleg a betegség kitörését és elterjedését gátló intézkedések indokoltak két okból.

Ugyanis tudjuk, hogy a legtöbb ragadó betegség gyógykezelése — sajnos — egyértelmű a lehetetlenséggel; de ha még sikerül is, a megbetegüléssel járó kár oly tetemes, hogy még áldozatok árán is igyekezni kell a betegség elhárítására, nemcsak azért, hogy a mi állataink megvédessenek, hanem azért is, mert járványok esetén külkereskedelmünk pang és mi tudjuk legjobban, mily csapás országunk állattenyésztőire és hizlalóira, ha legjobb piacukat elveszítik.

A ragadós tüdőlob miatt Németország szarvasmarha exportunkat lehetne lenné tette. Ezen intézkedés miatt vált szükségessé a ragadós tüdőlob irtása, a mely milliókat emésztett fel, de mégis lehetségessé vált legalább, hogy napok mulva exportunk újra fel fog lendülni.

Hasonló kalamitással fenyegeti lótenyésztésünket a takonykór, a mely lóállományunkban ijesztő módon van elter-

jedve s amelynek leküzdése igen fontos közgazdasági feladat. Allatgyógyászatrendőri szempontból is igen fontos tehát, hogy ezen veszedelmes betegséget leküzdjük.

Am eddig ezen szempontból rendkívül nehéz volt az eljárás, mert a betegség felismerése nehéz volt és — mint tudjuk — hónapokig, sőt évekig lappangott ezen betegség a lóállományban, a nélkül, hogy — külső jelek híjára — felismerhetnők; éppen ezen körülmény magyarázza meg, hogy olyan ijesztő módon befertőzte lóállományunkat.

A muslein hatása tehát abban áll, hogy a takonykórban szenvedő ló, ezen anyag alkalmazása után lázat kap (reagál). Ezen reakció lehet tipikus (az állat erősen lázas, tehát takonykóros) vagy a tipikus (láz jelentkezik, de kis fokban, vagy rövid ideig tart, az állat tovább is gyanus) vagy végre a reakció kimaradhat (az állat egészséges).

Az eddigi rendelkezések szerint ha valamely állaton a betegség gyanuja állapítottatott, akkor azt 60 napi zár alá kellett helyezni, valamennyi ugyanazon istállóban volt lóval együtt. Ez az eljárás ugyan indokolt volt, azonban a gazdára olyan elviselhetetlen terhet jelentett, a mely a legnagyobb mértékben gátolta minden munkáját; a mellett azonban a dolog természeténél fogva örökös zaklatásnak és birságolásoknak tette ki. Ezután ez megszűnik. Mert azon állatok, melyek malleinra nem reagálnak; egészségesek és így azokra zárlatot elrendelni nem is lehet.

Ez olyan előny, amelyet csak az érthet meg igazán, akinek az eddigi eljárás összes kellemetlenségeiben része volt.

Mi a földmivélsügyi miniszter helyes intézkedését örömmel fogadjuk és az érintett rendeletet bővebben fogjuk legközelebb ismertetni és méltatni, annak fogatkozásait sem hallgatva el, amire lótarató gazdáinkat és egyáltalán a lótaratók figyelmét eleve felhívjuk.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvény társaság közlése.

1899. február hó 1-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	119.50	120.—
" vasuti beruházási köt. 4 1/2%	120.75	121.75
" koronajárdék 4%	97.70	98.20
" regále vált. köt. 4 1/2%	100.50	101.50
Osztrák aranyjárdék 4%	120.—	120.50
Egységes államkötvény 4 1/2%	101.25	101.75
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	138.60	139.60

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	397.25	397.75
Osztrák hitelbank részvény	361.30	361.50
Magyaripar- és keresk. bank. r.	105.—	105.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%-os sorsj.	122.25	123.25
" 3%-os	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	121.75	122.75
Magyar vörös keresztsorsjegy	11.—	11.50
Osztrák " " "	20.—	20.50
Olasz " " "	11.75	12.25
Bazilika sorsjegy	6.60	7.—
Jó-sziv " " "	3.80	4.20

Pénzmozgások:

Cs. és kir. arany	5.66	5.74
20 márkás arany	11.79	11.83
20 frankos arany	9.55	9.59
1 Sovereigns	12.04	12.08

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1899. január 31-én.

Az irányzat ma valamivel csöndesebb lett, a jobb kínálat folytán a malmok egyrésze

csékély vételkedvet tanusított és a forgalom 7000 métermázsát ért el, 5 krral olcsóbb árak mellett.

Rozsban üzlet nem jött létre.

Árpa jól tartott.

Tengeri helyben a csékély hozatalok folytán még mindig szilárd.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 150 mm. 79.3 k. 10.65 forinton, 100 mm. 78. k. 10.57 forinton, 200 mm. 78. k. 10.57 forinton, 600 mm. 79 k. 10.60 frton, 100 mm. 78 k. 10.60 frton, mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

Az olcsóbb árak hatása alatt, melyeket tegnap Amerika jelzett, az üzlet ma valamivel lanyhábban indult. Az olcsóbbodás azonban csak futólagos volt, mert a buza már a déli tőzsdén ismét elérte a szombati zárlat kurzusát. Ezen, ha nem is lényeges szilárdulást, azzal okadatoják, hogy a malmok ma szorb buza iránt több érdeklődést mutattak és 11,000 métermázsát vettek belőle.

Hivatalos záróárfolyamok. Déli 1 órakor az árfolyamjegyző bizottság a következő hivatalos záró árfolyamokat állapította meg:

Buza márcziusra	9.67—9.68
" áprilisra	9.51—9.52
Rozs márcziusra	8.02—8.03
Tengeri 1899. májusra	4.86—4.87
Zab 1899. márcziusra	5.85—5.87
Repeze augusztusra	12.10—12.20

Délután 4 1/2 órakor zárlat:

Buza márcziusra	9.74—9.75
" áprilisra	9.74—9.76
Rozs márcziusra	8.06—8.07
Zab márcziusra	5.85—5.87
Tengeri márcziusra	4.86—4.87
Repeze szeptemberre	12.10—12.20

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 123. Bérlet 102-ik szám „C”

Ma, kedden, 1899. február 1-én.

A BABA.

Nagy operette 4 felvonásban. Szövegét írta: Ordonneaux M. Fordította: Reiner Ferencz. Zenéjét szerzte: Audran Edmond.

SZEMÉLYEK.

I-ső felvonás: „A novicius.”

Maximátya, kolostor-r.-főnök Sziklai Miklós
Balthazar — — — — Püspöki Imre
Basiligne } szerzetesek — — Nagy József
Agnelot — — — — Makrai Dénes
Renoit, szerzetes — — — — Markovits H.
Lancelot, szerzetes növendék F. Kállai Lujza

II-ik felvonás: „A babaház.”

Lancolet — — — — F. Kállai Lujza
Hilarius mester, automata készítő Fenyéri Mór
Hilariusné asszony — — — — Locsarekné G.
Alézia, a leánya — — — — Kaposi Józsa
Jossé, Hilarius segédje — — — — Rubos Árpád
Güdülina, komorna — — — — Csügényi V.

III-ik felvonás: „A baba házassága.”

De la Chanterelle gróf — — — — Szentes János
Loremois, gróf — — — — Bartha István
Lancelot — — — — F. Kállai Lujza
Hilarius mester — — — — Fenyéri Mór
Hilariusné — — — — Locsarekné G.
Alézia, a leányuk — — — — Kaposi Józsa
Nantine, jegyző — — — — Csáki Ferencz

IV-ik felvonás: „A baba a kolostorban.”

Maximin atya, r.-főnök — — — — Sziklai Miklós
Balthazar — — — — Püspöki Imre.
Basiligne } szerzetesek — — — — Nagy József
Agnelot — — — — Makrai Dénes
Benoit — — — — Markovits H.
De la Chanterelle, gróf — — — — Szentes János
Loremois, gróf — — — — Bartha István
Lancolet — — — — F. Kállai Lujza
Alézia, neje — — — — Kaposi Józsa
Hilarius, mester — — — — Fenyéri Mór
Hilariusné — — — — Locsarekné G.

Holnap osütörtökön február 2-án

A GÉSÁK,

vagy: egy japán teaház története.

Operette három felvonásban.

Farsangi naptár.

Február 1. A Filler-egylet tea-estélye a „Bika” disztermében.

Február 4. A máv. altisztek táncvizigalma az új műhelytelep csarnokában.

Február 8. Első magyar asztal-társaság estélye az „Angol-Királynő” helyiségében.

Február 11. Ács-ifjúság dalkörének műkedvelő előadása a „Margit”-fürdő disztermében.

Február 14. Jogász- és tisztviselő-kör jelmez-estélye a „Bika” disztermében.

Február 18. Nyomdászok mulatsága a „Margit”-fürdő disztermében.

Február 25. Az izraelita jótékony nőegylet „debreczeni vásár” mulatsága a „Bika” disztermében.

Bérekocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napaszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától est 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. n. 1-ig, vagy d. n. 1-től est 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél óra	40	30
Háromnegyed óra	60	45
Egy óra	80	60
Minden következő óra	40	30
As utolsó óra tul félóra vagy kevesebb időre	30	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapítás és visszamenet nélkül a város szomszédjáig	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetőknél (valláskülönbség nélkül), ha a végzettség a templomban történik	2	1.40
A temetőbe ki és vissza	1.20	80
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	80	45
A színházba menet	80	60
A színházról jövet	80	60
Bármely vasúti indítás vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi láskával	50	30
Éjjeli menet vagy jövet kézi láskával	80	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab mátha után 10 kr. jár.		
A korcsolyázó vagy csónakázó téhoz, cukorgyár, légszuszogó, kertészeti egyret és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövésdélhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő óra	60	40
Külse barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1.20	80
Minden következő óra	40	30
A katonai lakományhoz és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	80	60
Minden további óra	40	30

A díjak reggeli 6 órától est 9 óráig számítottak.

Kiadó és laptulajdonos:
Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.
Főmunkatárs: Ujlaki Antal.
Fővárosi szerkesztőségünk:
(szerkesztő: Kéry Gyula)
Budapesten, Üllői-ut 70. I. emelet 13.
Telefon: 59-14.

NYILT-TÉR.

Tisztelet annak, akit megillet!

Wilhelm Ferenoz gyógyszerész urnak Neunkirchenben Bécs mellett, a következőket írják Altonából 1897. évi augusztus 11-iki kelettel:

Immár 70 éves vagyok, és 10 év óta csontizületi rheuma és hámrhoid-csomó miatt szenvedtem, de segítséget nem lelhettem. Csupán az ön Wilhelm-féle antiarthritikus és antirheumatikus vé tisztító-theája volt képes bajomtól 3 hét alatt teljesen megszabadítani. Ezért önnek és a grófnőnek, kinek nyilatkozatát a lapokban olvastam, legjobb köszönetemet fejezem ki.

Legmélyebb tisztelettel

Ackermann Kristóf, magánzó
Altona Hamburg mellett Reichenstrasse 6.
Kapható minden gyógyszerertárban. 9

Vasúti menetrend.

Érvényes 1898. október hó 1-től.

Sz. v.	Gy. v.	Tv. sz.	Sz. v.	Sz. v.	Tv. sz.	Állomások.	Tv. sz.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	
*1708	1702	1754	*1706	1710	1742			1741	1709	*1707	1728	1713	1708	*1705
I-III.	I-II.	II-III.	I-III.	I-II.	II-III.			II-III.	I-III.	I-III.	I-III.	II-III.	I-II.	I-III.
9.15	2.15		7.05			ind. Budapest k. p. u.	érk.			5.45	6.20		1.50	8.10
2.29	6.00		1.31	4.00	6.05	ind. Püspök-Ladány	érk.	5.18	9.45	11.28	1.28		9.48	1.45
3.36	6.50		2.40	5.14	7.40	ind. Debreczen	érk.	8.37	8.15	10.27	12.00		9.01	12.28
5.18	8.20			9.42	9.42	érk. Nyíregyháza	ind.		6.46	6.46			6.41	10.55
7.07	10.20			11.26	11.26	érk. Szerecsen	ind.		5.13	5.13			5.00	9.07
6.58			8.52	8.52		érk. Ind. Szt-Minály	ind.		8.25	8.25			5.30	
6.15						érk. Nagy-Léla-Vörtes	ind.						5.25	
	11.35					ind. Füzös-Abony	érk.							
8.56	6.55	8.20	3.00	5.22		ind. Debreczen	érk.		6.54	10.12		7.51	8.54	12.16
4.58	7.38	9.47	4.01	6.35		érk. Ermitályfalva	ind.		5.85	9.14		6.38	8.13	11.17
9.09			8.21			érk. Nagyvárád	ind.			5.40				6.50
	5.40					ind. Ermitályfalva	érk.		9.09	9.06		6.22	8.12	11.09
5.10	7.39	9.59	4.11	6.58		érk. Nagy-Károly	ind.		4.05	8.15		5.18	7.41	10.17
6.03	8.14	11.15	5.04	8.15		érk. Zilah	ind.			3.01				4.00
	3.01	3.01				ind. Nagy-Károly	érk.		9.18	8.07		10.17	6.18	7.39
6.11	8.16	11.25	5.14	8.30		érk. Gilvács	ind.		8.57	7.37		5.18	7.21	9.47
6.39	8.34	12.04	5.41	9.04		érk. Szatmár	ind.		8.33	7.39		4.88	7.21	9.47
6.40	8.35	12.05	5.42	9.09		érk. Nagy-Bánya	ind.		3.22	7.87		4.35	7.20	9.48
7.08	8.58	12.46	6.11	9.50		érk. Fehér-Gyarmat	ind.		2.47	7.09		4.00	6.59	9.18
10.41			10.22			érk. Királyháza	ind.			4.21			10.22	6.50
3.25				5.50		érk. Bácskány	ind.			4.40				6.15
9.22			11.09			érk. Szatmár	ind.			9.22			11.09	11.09
4.10	8.59		6.23	11.49		érk. Királyháza	ind.	Gy. v.	2.42	6.57			6.59	9.10
8.27	9.51	Sz. v.	7.36	1.10		érk. Bácskány	ind.	1703.	1.22	5.48			6.08	7.57
10.28		1712.	9.52	4.42		érk. Nagy-Bánya	ind.	I-II.	10.23	2.57				6.30
6.55			5.30	2.57		érk. Királyháza	ind.		2.24	10.28	10.28			9.52
8.49	9.58	3.50	7.48	4.52		érk. Taraczköz	ind.		12.18	4.45	5.37		6.03	7.47
10.14		6.21	9.14	6.18		érk. M.-Szilget	ind.		10.58	2.24	4.17			8.29
10.15		6.30	9.16	6.19		érk. Akna-Szlatina	ind.		10.57	2.22	4.16			8.28
10.50	11.25	7.20	9.50	6.50		érk. Kis-Bocskó	ind.		10.30	1.85	8.50			8.00
			2.28			érk. Kőrösmén	ind.		8.39					
V. v.	V. v.		V. v.	V. v.										V. v.
1728	5012.		5014	1720.		ind. M.-Szilget	érk.		5011.	5012	1725.			1727.
I-III.	I-III.		I-III.	I-III.		érk. Szilget-Kamara	ind.		9.48	6.38	7.00			5.23
11.50	7.10		4.00	10.00		érk. Nagy-Bocskó	ind.		9.39	6.20	6.53			6.15
11.57	7.17		4.07	10.07		érk. Kis-Bocskó	ind.		9.34	6.24	6.52			5.14
11.58	7.22		4.12	10.08		érk. Kőrösmén	ind.		8.58	5.48	6.21			4.87
12.80	7.58		4.48	10.88		érk. Kőrösmén	ind.		8.50	5.42	6.18			4.97
12.81	8.08		4.58	10.39					8.39	5.31	6.09			11.56
4.10	8.17		5.09	1.30										

* Budapest k. p. u. Püspök Ladány között az 1708. sz. személyvonatnál, Püspök-Ladány Nagy-Károly között az 1706. és 1707. sz. személyvonatoknál naponta, továbbá Debreczen-Püspök-Ladány között az 1705. sz. személyvonatnál minden kedden a szomszédos forgalmu menetjegyek használata ki van zárva.

Meghívó.

A Debreczeni Kölcsönös-Segélyző-Egylet

mint szövetkezet

1899-ik évi február hó 19-én délelőtt 10 órakor a városháza nagy-tanácstermében

XV. évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a szövetkezet tagjai ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
2. Az évi mérleg és számadások, valamint a felszámoló X-ik, vagyis az 1893-iki évtársulat vagyion-mérlegének előterjesztése.
3. A X-ik, vagyis 1893-iki évtársulat felszámoló-bizottságának jelentése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek alapján az igazgatóság, a felszámoló-bizottság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
5. A XI-ik, vagyis 1894-iki évtársulat felszámolásához 5 felszámoló-bizottsági tag választása.
6. A kilépő 5 igazgatósági tag helyének betöltése.
7. Esetleges indítványok (melyek a közgyűlés előtt 14 nappal az igazgatóságnál beadattak).

JEGYZET: Az évi mérleg és számadások kinyomatva, a közgyűlés előtt 8 nappal, szövetkezetünk helyiségében a hivatalos órákban átvehetők.

Kivonat az alapszabályokból: 28. §. A közgyűlésen az egylet minden tagja minden betét után egy szavazattal bír, de tíz szavazatnál többet senki sem gyakorolhat; a szavazat érvényességéhez a betéti könyvesnek felmutatása kívánható.

A szavazatra jogosult tagok kényelmére előzőleg szavazati jogosítványok adatnak ki, melyek az egyleti helyiségben, a jogosított tagok által, február hó 15-18-ig átveendők, ugyanakkor az esetleges írásbeli meghatalmazások is bemutatandók.

Minden egyleti tag csak egy megbízást vállalhat magára, a megbízás csak 10 szavazatra jogosíthat.

Debreczen, 1899. február hó 1-én.

Simonffy Imre

kir. tan. egyleti elnök.

Vadon Sándor

jogtanácsos egyl. jegyző.